

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 300/2010-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. augusta 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s., K., zastúpenej advokátom JUDr. J. T., K., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9 Co 26/2010 z 26. februára 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. júla 2010 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti R., a. s., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. T., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením Krajského súdu v Žiline

(ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 26/2010 z 26. februára 2010. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 6. júla 2010.

Zo sťažnosti vyplýva, že pred Okresným súdom Martin (ďalej len „okresný súd“) prebieha pod sp. zn. 21 C 95/2009 konanie o určenie platnosti právneho úkonu. Sťažovateľka má v tomto konaní postavenie žalovanej. Dňa 29. júla 2009 podala sťažovateľka návrh na prerušenie konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 21 C 95/2009 podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) a navrhla, aby okresný súd postúpil návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska. Sťažovateľka sa totiž domnieva, že niektoré ustanovenia zákona č. 8/2008 Z. z. o poisťovníctve (ďalej len „zákon o poisťovníctve“), ktoré je potrebné v právnej veci vedenej proti sťažovateľke aplikovať, sú v nesúlade s ústavou, ako aj so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva. Sťažovateľka zastáva názor, že od rozhodnutia ústavného súdu v konaní o súlade môže byť závislá samotná podstata súdneho konania.

Okresný súd uznesením sp. zn. 21 C 95/2009 z 9. novembra 2009 návrh sťažovateľky na prerušenie konania zamietol. Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie. Krajský súd uznesením sp. zn. 9 Co 26/2010 z 26. februára 2010 uznesenie okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľka je presvedčená, že v prípade, ak účastník konania riadne odôvodní svoj návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP a uvedie, v čom vidí konkrétny nesúlad právneho predpisu s ústavou, je povinnosťou príslušného súdu (nie možnosťou) konanie prerušiť a postúpiť návrh ústavnému súdu na zaujatie stanoviska.

Sťažovateľka uvádza, že *„Postupom a rozhodnutím súdu, ktorým súd potvrdil zamietnutie návrhu sťažovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) a na postúpenie návrhu ústavnému súdu bola sťažovateľovi ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.*

... Sťažovateľ ako nepriviligovaný subjekt nie je oprávnený sám predložiť na ústavný súd návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov.

... Návrh sťažovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. a na postúpenie návrhu ústavnému súdu na zaujatie stanoviska je v tomto prípade jediným zákonom ustanoveným postupom, ktorým sa sťažovateľ môže v súlade s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR domáhať svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, v tomto prípade Ústavnom súde SR, a to predložením návrhu na začatie konania o súlade právnych predpisov súdom konajúcim v tejto právnej veci.

Vychádzajúc z citovaných článkov Ústavy SR je možné dospieť k záveru, že postupom súdu, keď zamietol návrh sťažovateľa na prerušenie konania bola sťažovateľovi, ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatie možnosti konať pred súdom vyplynulo aj z nesprávnej ústavno-právne nekonformnej aplikácie ustanovenia § 109 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku.“.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľka nepodala proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie.

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo obchodnej spoločnosti R. a. s., so sídlom K., upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, rozhodnutím Krajského súdu v Žiline č. k. 9 Co/26/2010 z 26. 02. 2010, porušené bolo.

2. Rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č. k. 9 Co/26/2010 z 26. 02. 2010 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. R. a. s. priznáva trovy konania a právneho zastúpenia, ktoré je Krajský súd v Žiline povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. J. T. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 21 C 95/2009-220 z 9. novembra 2009; okresný súd týmto uznesením zamietol návrh sťažovateľky na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP pre účely predloženia návrhu na preskúmanie súladu niektorých ustanovení zákona o poisťovníctve s ústavou a tiež Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva. Podstatou námietok sťažovateľky je tvrdenie, že nesprávnou interpretáciou § 109 ods. 1 písm. b) OSP došlo k porušeniu jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy.

Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že jednou z úloh ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je posúdenie opodstatnenosti sťažnosti. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím

príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

V relevantnej časti odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu sa okrem iného uvádza:

„... postupoval prvostupňový súd správne, keď skúmal, či sú dôvody na prerušenie konania tak, ako to navrhoval odporca. V zmysle ust. § 109 ods. 1 písm. b) O. s. p. súd má povinnosť prerušiť konanie v prípade, keď pred rozhodnutím dospel k záveru, že všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa týka veci je v rozpore s Ústavou SR, zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. V takomto prípade podá Ústavnému súdu SR návrh na začatie konania podľa § 37 a nasl. zák. č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov. Prvostupňový súd poukázal na to, že hmotnoprávnym predpisom, ktorý upravuje vzťah poistenca a poisteného je Občiansky zákonník. Nemá za to, že tento všeobecne záväzný predpis v nadväznosti na riešený prípad by bol v rozpore s Ústavou SR. Návrh na prerušenie konania z tohto dôvodu preto zamietol.

Za týchto okolností ani odvolací súd nevidel dôvod, prečo by prvostupňové konanie vo veci určovacej žaloby o platnosti poistnej zmluvy malo byť prerušené...“

Z citovaného vyplýva, že krajský súd založil svoje rozhodnutie na právnom závere, podľa ktorého povinnosť prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. b) OSP vzniká len vtedy, ak vo veci konajúci súd dospeje k záveru (právnemu názoru), že právny predpis, ktorý má aplikovať v danej veci, je v rozpore s právnym predpisom vyššieho stupňa právnej sily. Tento právny záver predstavuje podľa názoru ústavného súdu ústavne konformný výklad § 109 ods. 1 písm. b) OSP, čo zodpovedá aj jeho doterajšej judikatúre (napr. právne názory vyjadrené vo veciach vedených pod sp. zn. PL. ÚS 20/06 alebo sp. zn. III. ÚS 99/08,

na ktoré sťažovateľka v sťažnosti poukazuje, ale ich považuje za nesprávne), ktorú ústavný súd nemá dôvod meniť.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že právny názor, na ktorom je založené namietané uznesenie krajského súdu, je z ústavného hľadiska akceptovateľný, a preto ním nemohlo dôjsť k porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy. Z uvedeného dôvodu ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. augusta 2010